

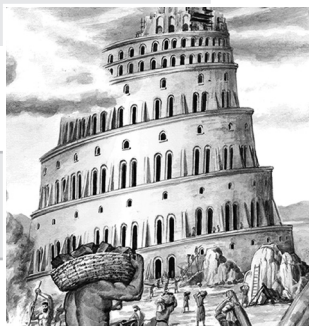
УСІ НАРОДИ І ВАВИЛОН

Біблійні тексти для дослідження:

Бут. 1:28; 9:1, 18–11:9;
Луки 10:1; Матв. 1:1–17;
Луки 1:26–33; Псал. 139:7–12.

Пам'ятний вірш:

«І тому-то названо ймення йому: Вавилон; бо там помішав Господь мову всієї землі. І розпорошив їх звідти Господь по поверхні всієї землі» (Бут. 11:9).

Після потопу біблійна розповідь зміщує акцент з однієї особи, Ноя, на трьох його синів: «Сима, Хама та Яфета» (Бут. 10:1). Особлива увага до Хама, батька Ханаана (вірші 6, 15), вводить поняття «Ханаана», Обітованої землі (12:5), – очікування Авраама, благословення якого поширяться на всі народи (вірш 3).

Однак цей зв'язок перериває будівництво Вавилонської вежі (11:1–9). І знову порушуються Божі плани щодо людства. Те, що передбачалося як благословення, зародження всіх народів, стає приводом для ще одного прокляття. Народи об'єднуються, щоб спробувати посісти місце Бога; Він відповідає судами; через змішання, що виникло, люди розсіюються по всьому світу (вірш 8), здійснюючи в такий спосіб Божий початковий план «наповнити землю» (9:1). Урешті-решт, незважаючи на гріховність людей, що піддалися розпусті, Господь перетворює зло на добро; останнє слово, як завжди, за Ним. Прокляття Хама в наметі його батька (9:20–25) і прокляття народів, що змішалися біля Вавилонської вежі (11:9), стануть урешті-решт благословенням для цих народів.

ПРОКЛЯТТЯ ХАМА

Прочитайте Бут. 9:18–27. Яка вістка міститься в цій незвичайній історії?

Дії Ноя в його винограднику перегукуються з діями Адама в Еденському саду. Ці дві історії містять загальні мотиви: вживання плода, наслідком чого стає нагота; потім покриття, прокляття і благословення. Ной відновлює зв'язок зі своїм корінням – Адамом і, на жаль, продовжує ту сумну історію.

Бродіння (ферментація) соку плодів не було частиною Божого початкового творіння. Бродіння, що призводить до сп'яніння, могло статися внаслідок екологічних умов, що змінилися після потопу. До потопу клімат по всій Землі був однаковим і приємним для життя (див. Бут. 2:6; 8:22), тому виноградний сік не псувався й не бродив.

Отож Ной міг випити переброджений виноградний сік, не знаючи, до яких наслідків це призведе. Якби Ной знав про це, то був би винен і, отже, Бог не наділив би його духом пророцтва, який виявився в провіщенні подальшого життя його синів.

Ной випив цього ферментованого соку, потім втратив самовладання і зняв із себе одяг. Той факт, що Хам «побачив» його наготу, містить натяк на Єву, яка також «побачила» заборонене дерево (див. Бут. 3:6). Ця паралель передбачає, що Хам не просто випадково, крадькома, «побачив» наготу свого батька. Він походжав і говорив про це, навіть не намагаючись розв'язати проблему батька. Негайна ж реакція його братів, які вкрили батька, тоді як Хам залишив його оголеним, побічно засудила дії Хама.

Тут ідеться про повагу до батьків. Нездатність виявляти повагу до батьків, які представляють ваше минуле, вплине на ваше майбутнє (див. Вих. 20:12; пор. з Ефес. 6:2). Звідси і прокляття, яке вплине на майбутнє Хама і його сина Ханаана.

Безумовно, використання цього тексту для виправдання расистських теорій щодо когось є грубою теологічною помилкою й етичним злочином. Це пророцтво обмежується виключно Ханааном, сином Хама. Біблійний автор має на увазі деякі аморальні практики ханаанейян (див. Бут. 19:5–7, 31–35).

Крім того, це прокляття містить обітницю благословення, обігруючи ім'я «Ханаан», яке походить від дієслова *канá*, що означає «підкоряти». Саме через підпорядкування Ханаана народ Божий, нащадки Сима, увійдуть в Обітовану землю й підготують шлях для Першого приходу Месії, який «розпросторить Яфета» «в наметах... Симових» (Бут. 9:27). Це пророча алузія на поширення Божого завіту на всі народи, які приймуть звернену до світу вістку Господа про спасіння (див. Дан. 9:27; Ісаї 66:18–20; Римл. 11:25). Прокляття Хама, по суті, стане благословенням для всіх народів, зокрема тих нащадків Хама і Ханаана, які приймуть спасіння, запропоноване їм Богом.

Які уроки ми можемо почерпнути для себе з історії Хама? Чому ми потребуємо Божої благодаті кожної миті нашого життя?

Понеділок, 25 квітня

ГЕНЕАЛОГІЯ БУТТЯ

Хронологічні дані про вік Ноя дають змогу нам зрозуміти, що він слугує сполучною ланкою між цивілізаціями, котрі існували до і після потопу. Останні два тексти попередньої розповіді (див. Бут. 9:28, 29) повертають нас до останньої ланки родоводу Адама (5:32). Оскільки Адам помер, коли Ламеху, батькові Ноя, було 56 років, Ной, напевно, чув розповіді про Адама, які міг передати своїм нащадкам до і після потопу.

Прочитайте Бут. 10. Яка мета цього родоводу в Біблії? (Див. також Луки 3:23–38). _____

Біблійна генеалогія виконує три функції. По-перше, вона підкреслює історичну природу біблійних подій, пов'язаних із реальними людьми, які жили, померли й чий дні полічені досить точно. По-друге, вона демонструє безперервність подій від давнини до епохи автора, установлюючи чіткий взаємозв'язок між минулим і сьогоденням. По-третє, генеалогія нагадує нам про людську вразливість, про трагічні наслідки прокляття гріха і його смертельну небезпеку для всіх наступних поколінь.

Зверніть увагу на те, що класифікація «хамітів», «семітів» і «яфетитів» не дотримується чітких критеріїв. 70 народів

перегукуються із 70 членами сім'ї Якова (Бут. 46:27) і 70 старійшинами Ізраїлю в пустелі (Вих. 24:9). Ідея певної відповідності між 70 народами і 70 старшими передбачає місію Ізраїлю щодо цих народів: «Як Всевишній народам спадок давав, коли Він розділяв синів людських, Він поставив границі народам за числом Ізраїлевих синів» (П. Зак. 32:8). Аналогічно Ісус посилав 70 учнів благовістити в різних містах і місцевостях (Луки 10:1).

Ця інформація свідчить про прямий взаємозв'язок між Адамом і патріархами; усі вони – історичні особистості, реальні люди, починаючи з Адама. Це також допомагає нам зрозуміти, що патріархи мали безпосередній доступ до свідків, у яких були власні спогади про стародавні події.

Прочитайте Матв. 1:1–17. Що в уривку повідомляється про реальність усіх цих людей як історичних осіб? Чому для нас важливо знати й вірити, що вони були реальними людьми?

Вівторок, 26 квітня

ОДНА МОВА

Прочитайте Бут. 11:1–4. Чому люди «всієї землі» так прагнули об'єднатися? _____

Фраза «вся земля» вказує на невелику кількість людей, що жили після потопу. Причина такого об'єднання чітко вказана: вони хочуть побудувати вежу, щоб досягти небес (вірш 4). Фактично їхні справжні наміри – посісти місце Самого Бога-Творця. Опис намірів і дій цих людей перегукується з Божими намірами й діями в розповіді про творіння: «І сказали вони» (вірші 3, 4, пор. з 1:6, 9, 14 і т. ін.); «Наробімо/вчинімо» (вірші 3, 4, пор. з 1:26). Їхній намір чітко окреслений: «Вчинімо для себе ймення» (вірш 4) – цей вислів використовується виключно щодо Бога (Ісаї 63:12, 14).

Як бачимо, будівельники Вавилону мали нестримне бажання посісти місце Бога-Творця. (Ми знаємо, хто надихнув їх на це, чи не так? Див. Ісаї 14:14). Спогад про потоп, безсумнівно, відіграв роль у їхньому проєкті. Вони будували вежу, аби врятуватися в разі ще одного потопу, незважаючи на Божу

обітницю. Пам'ять про потоп, хоч і спотворена, збереглася у вавилонській традиції у зв'язку з будівництвом міста Бавеля (Вавилона). Саме ці наполегливі спроби досягти небес й узурпувати Бога характеризують дух Вавилона.

Ось чому розповідь про Вавилонську вежу є важливим мотивом і в книзі Даниїла. Згадка про Шинейрський край на початку розповіді про Вавилонську вежу (Бут. 11:2) знову з'являється на початку книги Даниїла, щоб позначити місце, куди Навуходоносор приніс посуд Єрусалимського храму (див. Дан. 1:2). Серед багатьох інших уривків цієї книги епізод із Навуходоносором, що встановлює золоту статую, імовірно, на тому ж місці, у тій самій «долині», є найяскравішим прикладом такого способу мислення. У своїх видіннях про кінець Даниїл бачить той самий сценарій, коли народи Землі збираються разом, щоб об'єднатися проти Бога (див. Дан. 2:43, 44; 11:40–45; пор. з Об'явл. 16:14–16), хоч тут ця спроба не вдається, як і у випадку з Вавилоном.

Відомий світський французький письменник минулого століття сказав, що велика мета людства – намагатися «бути Богом». Що в нас є таке, починаючи з Єви в Едені (Бут. 3:5), що може залучити до цієї небезпечної неправди?

Середа, 27 квітня

«ТОЖ ЗЙДІМО»

Прочитайте Бут. 11:5–7 і Псал. 139:7–12. Чому Бог зійшов на Землю? Яка подія слугувала причиною такої Божественної реакції? _____

Іронія в тому, що, хоч люди піднімалися вгору, Бог повинен був зійти до них. Сходження Господа – це підтвердження Його верховенства. Бог завжди буде за межами нашої людської досяжності. Будь-яке зусилля людей піднятися до Нього й зустрітися з Ним на Небесах марне і безглузде. Безсумнівно, Ісус зійшов до нас саме через бажання спасти нас; для Нього не було іншого способу викупити нас.

Іронія в розповіді про Вавилонську вежу простежується у висловлюванні: «І зійшов Господь, щоб побачити місто та

башту» (Бут. 11:5). Богу не потрібно було сходити вниз, щоб побачити (див. Псал. 139:7–12; пор. з 2:4), однак Він зробив це. Зазначена концепція підкреслює участь Бога в житті людства.

Прочитайте Луки 1:26–33. Що уривок повідомляє про сходження Господа до нас?

Сходження Господа також нагадує нам про принцип справедливості через віру і про дію Божої благодаті. Яку б роботу ми не виконували для Бога, Він усе одно повинен буде зійти вниз, щоб зустрітися з нами. Нас приведуть до Нього й до спасіння не наші дії, а саме наближення Бога до нас. Фактично двічі в уривку Бут. 11:5–7 сказано, що Господь сходить, маючи на увазі, наскільки Він був стурбований тим, що відбувається в тому місті.

Згідно з вищевказаним уривком, Бог хотів покласти край глибоко вкоріненій гріховній згуртованості цих людей, яка, з огляду на їхній гріховний стан, могла призвести лише до дедалі більшого зла. Ось чому Він вирішив змішати мови людей; це поклато б край їхнім планам, які їх об'єднували.

«Лихі задуми будівничих Вавилонської вежі закінчилися ганьбою і поразкою. Пам'ятник їхньої гордині став пам'ятником безумству. Однак люди й далі йдуть тим самим шляхом, — покладаючись на себе й відкидаючи Божий Закон. Цей принцип намагався втілити в життя сатана серед небожителів; ним керувався і Каїн, коли приносив свою жертву» (Е. Уайт. Патріархи і пророки. С. 123).

Який ще приклад людської зарозумілості ми бачимо в розповіді про Вавилонську вежу і як урешті-решт вона зазнає невдачі? Які особисті уроки ми можемо почерпнути з цієї історії?

Четвер, 28 квітня

ВИКУПЛЕННЯ У ВИГНАННІ

Прочитайте Бут. 11:8, 9; 9:1 (пор. з 1:28). Чому розпорощення людей Господом має характер викуплення?

Божий задум і благословення для людей полягали в тому, що вони будуть «розмножуватися та наповнювати землю»,

поширюючись по всій Землі (див. 9:1; пор. з 1:28). Усупереч Божому плану будівельники Вавилону вважали за краще перебувати разом, згуртувавшись як єдиний народ. Одна з причин, з якої вони вирішили побудувати місто, полягала в тому, щоб вони не «розпорошилися по поверхні всієї землі» (11:4). Ці люди відмовилися перебиратися кудись в інше місце, можливо, вважаючи, що разом будуть сильнішими.

На жаль, люди прагнули використовувати свою об'єднану силу на зло, а не на добро. Вони прагнули «вчинити для себе ймення» – це яскраве відображення їхніх зарозумілості й гордості. Справді, щоразу, коли люди відкрито кидають виклик Богу й хочуть «вчинити для себе ймення», ми можемо бути впевнені: це не вдасться.

Отже, засудивши їхню очевидну непокору, Господь «розпорошив їх... по поверхні всієї землі» (11:9), – сталося саме те, чого вони намагалися уникнути.

Цікаво, що назва «Вавилон», яка означає «брама Бога», пов'язана з дієсловом *balal* – «змішувати» (11:9). Будівельники Вавилону хотіли досягти воріт Господа й думали про себе як про Бога, саме тому їхня мова була змішана, і вони стали значно слабшими, ніж раніше.

«Мешканці Вавилону вирішили встановити незалежне від Бога правління. Хоч серед них були люди, які мали страх перед Господом, однак і вони були введені в оману хитрощами нечестивих, втягнуті в їхні підступні плани. Заради своїх вірних дітей Господь зволікав зі Своїми судами, даючи людям час виявити свій справжній характер. І коли це трапилося, сини Божі намагалися переконати їх відмовитися від власного задуму, але люди об'єдналися у своїх зухвалих діях, спрямованих проти Неба. Якщо б їм було дозволено діяти без перешкод, вони деморалізували б світ, котрий переживав ще своє дитинство. Їхня співдружність народилася в бунті проти Бога, а царство було встановлене задля самозвеличення; Бог у ньому був позбавлений і керівництва, і честі» (Е. Уайт. Патріархи і пророки. С. 123).

Чому ми повинні бути дуже обережними щодо прагнення «вчинити для себе ймення»?

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте з книги Е. Уайт «Патріархи і пророки» розділ «Вавилонська вежа» (С. 117–124).

«Тут вони задумали побудувати місто, а в ньому вежу – настільки велику, щоб вона стала чудом світу. Цим також ставилося за мету перешкодити людям утворювати поселення в різних місцях. Бог наказав розселитися по всій Землі, заповнити її та обробляти, а будівничі Вавилонської вежі мали намір утримати весь народ в одному місці та заснувати монархію, яка поступово заволоділа б усією землею. Отже, їхнє місто стало б центром всесвітньої імперії, а його слава викликала б загальне захоплення й пошану світу та принесла б визнання його засновникам. Велична вежа, яка сягала б небес, мала стати пам'ятником могутності та мудрості її будівничих, увічнюючи їхню славу для всіх прийдешніх поколінь.

Мешканці Шинеарської рівнини не довіряли Божому завітові, згідно з яким Він уже ніколи не приведе на Землю вод потопу. Чимало з них узагалі заперечувало існування Бога, пояснюючи трагедію потопу дією природних сил. Інші ж вірили в надприродну Істоту, Котра знищила допотопний світ, і їхні серця, подібно до Каїнового, повставали проти Неї. А ще спорудження вежі будівничими мало на меті забезпечити собі порятунком на випадок потопу. Зводячи будівлю, висота якої перевищувала б рівень води під час потопу, люди сподівалися захистити себе від будь-якої небезпеки. Піднявшись до хмар, вони також хотіли збагнути причини потопу. Уся ця справа була розрахована на те, аби ще більше зміцнити гордість будівничих, відвернути думки майбутніх поколінь від Бога та ввести їх в ідолопоклонство» (Е. Уайт. Патріархи і пророки. С. 118, 119).

Запитання для роздумів:

1. Наведіть приклади з історії чи сьогодення про те, які неприємності можуть виникнути від тих, хто прагне вчинити собі ймення.
2. Як ми, Церква Божа, можемо уникнути небезпечного прагнення побудувати власну Вавилонську вежу?

ВІД РАБСТВА – ДО СВОБОДИ (ОБ'ЄДНАНІ АРАБСЬКІ ЕМІРАТИ)

Гурені Лукваро

Прадїп Ліянаге, що проживає з родиною в місті Шардже (столиця ОАЕ), ніколи не думав про Ісуса. Однак усе змінилося, коли його тринадцятирічний син приєднався до клубу «Слідопит». Хлопчик приходив із занять клубу радісний та з ентузіазмом розповідав почуті біблійні історії. Незабаром батьки захотіли ближче познайомитися з Біблією й почали вивчати біблійні уроки з пастором адвентистської громади.

Настав день, коли дружина Прадїпа та його син прийняли Ісуса й уклали завіт з Богом. Прадїп теж хотів хреститися, але не міг цього зробити, бо продовжував курити. Усі його спроби залишити згубну звичку були даремними.

У цей час на посаду директора Відділу здоров'я місіонерського поля Перської затоки була обрана Кеті Колумен. Облаштовуючись у своєму новому кабінеті, вона не знайшла офіційної печатки Відділу здоров'я, необхідної для роботи з документами. Кеті зателефонувала колишньому директорові, і той передав їй печатку та ще кілька коробок із матеріалами. У коробках були різні адвентистські програми зі здоров'я, зокрема «Дихайте вільно» – програма звільнення від ніотинової залежності.

Коли Кеті розбирала матеріали, їй зателефонував пастор церкви, яку відвідував Прадїп зі своєю сім'єю. «Чи могли б ви організувати проведення програми „Дихайте вільно“ для одного із членів моєї громади?» – поцікавився він.

Кеті зрозуміла: Бог хоче, щоб вона допомогла цій людині. Кеті зв'язалася з Прадїпом і разом з ним пройшла дев'ятитижневу програму. Він звільнився від звички курити і через два місяці після закінчення програми прийняв хрещення – у суботу 13 березня 2021 року.

«Господь допоміг мені кинути курити. Моє здоров'я покращилося, моя сім'я стала щасливішою, а на роботі я почав працювати продуктивніше», – каже Прадіп.

Він активно розповідає іншим про Ісуса. Завдяки його свідченню про те, як він кинув курити, три сім'ї, які не належать до Церкви, дозволили своїм дітям відвідувати клуб «Слідопит».

«Ісус запрошує кожного зі Своїх послідовників яскраво світити для Нього. Він закликає нас жити перетвореним життям, щоб інші, бачачи його, дізналися про любов Ісуса», – каже Марк Коулман, президент місіонерського поля Перської затоки, до якого входять Об'єднані Арабські Емірати, Бахрейн, Кувейт та чотири інші країни Перської затоки.

Ця історія ілюструє місіонерську мету № 2 Стратегічного плану Адвентистської Церкви на період 2020 – 2025 роки під назвою «Ідемо разом»: «Посилити та різнобічно розвивати місіонерське служіння Церкви у великих містах у межах „вікна 10/40“ серед неохоплених і недостатньо охоплених груп населення».